

КМАТ імені Сержа Лифаря

**Силабус освітнього компонента
ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ**
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус освітнього компонента	Дисципліна циклу вибіркових освітніх компонентів
Обсяг освітнього компонента, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин	Нормативний термін навчання – 3 кредити ЄКТС/90 годин. 3 курс
Мова викладання	Українська
Навчальний рік	2025/2026
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Надання здобувачам ВО базових знань, умінь та навичок з техніки виконання народно-сценічного танцю. Вивчення танцювальних технік, виконавських прийомів та застосування їх як виражальний засіб хореографічного мистецтва. Це включає в себе правильне виконання рухів, координацію, пластичність, витривалість, здатність до емоційного відтворення художніх образів, технічну досконалість, артистизм.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Вивчення даного освітнього компонента забезпечує формування вмій та навичок в народно-сценічному танці, здатність передавати через рухи, жести, міміку та емоційний настрій особливості народного танцю, одночасно демонструючи технічну віртуозність і артистичну глибину. Виконавська майстерність передбачає не лише технічну досконалість рухів, але й здатність передати емоції, характер та колорит певної місцевості, використовуючи засоби танцювальної мови.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.</p> <p>ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.</p> <p>ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.</p> <p>ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.</p> <p>ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.</p>
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<p>СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).</p> <p>СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.</p> <p>СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.</p>

	СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.																
Ключові слова	Хореографія, народний танець, сцена, народно-сценічний танець, виконавська майстерність, технічна досконалість, сценічне мистецтво, техніка виконання.																
Навчальна логістика	<p>Зміст освітнього компонента.</p> <p>Освітній блок 1. Опанування екзерсису народно-сценічного танцю.</p> <p>Тема 1. Розігрів біля станка в народно-сценічному танці. Поєднання базових рухів з елементами народних танців.</p> <p>Тема 2. Екзерсис біля станка з використанням лексики народно-сценічного танцю. Вправи для розвитку виворотності та еластичності м'язів.</p> <p>Тема 3. Вправи біля станка для розвитку рухомості стопи. Повороти стопи. Рухи з ненапруженою стопою. Комбінації з характерними елементами народно-сценічного танцю.</p> <p>Тема 4. Вправи для розтяжки. Підняття ноги на 90°. Великі кидки. Комбінації на основі рухів народних танців.</p> <p>Освітній блок 2. Вивчення комбінацій на середині залу на основі лексики народно-сценічного танцю.</p> <p>Тема 5. Опанування основних рухів базових зразків народно-сценічного танцю. Комбінації в характері польського, словацького та угорського танців.</p> <p>Тема 6. Вивчення стрибків та обертань на середині залу та по діагоналі в різних характерах народно-сценічного танцю.</p> <p>Тема 7. Притупи та вистукування в народно-сценічному танці. Робота різними частинами стопи. Поєднання різного темпу та ритму.</p> <p>Освітній блок 3. Опанування хореографічної лексики на основі народних танців різних регіонів.</p> <p>Тема 8. Опанування технічних елементів на основі італійського танцю «Тарантелла». Поєднання народного танцю з основними аспектами класичного танцю.</p> <p>Тема 9. Вправи та комбінації на основі молдавського та циганського танцю.</p> <p>Тема 10. Вивчення хореографічної лексики на основі іспанських танців «Фламенко», «Болеро», «Арагонська хота», «Фанданго», «Пасодобль».</p> <p>Освітній блок 4. Робота над виконавською майстерністю та удосконалення професійних навичок народно-сценічного танцю.</p> <p>Тема 11. Етюдна форма на основі хореографічної лексики народних танців.</p> <p>Тема 12. Робота над чіткістю, технічною досконалістю та набуття академізму у виконанні елементів народно-сценічного танцю.</p> <p style="text-align: center;">Таблиця узгодженості компетентностей і програмних результатів навчання з тематикою ОК</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Тема</th> <th>СК</th> <th>ПР</th> <th>Узгодженість із тематичним змістом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Тема 1. Розігрів біля станка в народно-сценічному танці</td> <td>СК04, СК14</td> <td>ПР09, ПР19</td> <td>Формування базових виконавських навичок і професійної термінології</td> </tr> <tr> <td>Тема 2. Екзерсис біля станка з використанням лексики народно-сценічного танцю</td> <td>СК07, СК14</td> <td>ПР12, ПР19</td> <td>Розвиток техніки та аналітичного підходу до рухового матеріалу</td> </tr> <tr> <td>Тема 3. Вправи біля станка для розвитку рухомості стопи</td> <td>СК14</td> <td>ПР19</td> <td>Удосконалення техніки роботи стопи та координації</td> </tr> </tbody> </table>	Тема	СК	ПР	Узгодженість із тематичним змістом	Тема 1. Розігрів біля станка в народно-сценічному танці	СК04, СК14	ПР09, ПР19	Формування базових виконавських навичок і професійної термінології	Тема 2. Екзерсис біля станка з використанням лексики народно-сценічного танцю	СК07, СК14	ПР12, ПР19	Розвиток техніки та аналітичного підходу до рухового матеріалу	Тема 3. Вправи біля станка для розвитку рухомості стопи	СК14	ПР19	Удосконалення техніки роботи стопи та координації
Тема	СК	ПР	Узгодженість із тематичним змістом														
Тема 1. Розігрів біля станка в народно-сценічному танці	СК04, СК14	ПР09, ПР19	Формування базових виконавських навичок і професійної термінології														
Тема 2. Екзерсис біля станка з використанням лексики народно-сценічного танцю	СК07, СК14	ПР12, ПР19	Розвиток техніки та аналітичного підходу до рухового матеріалу														
Тема 3. Вправи біля станка для розвитку рухомості стопи	СК14	ПР19	Удосконалення техніки роботи стопи та координації														

Тема 4. Вправи для розтяжки. Підняття ноги на 90°. Великі кидки	СК14	ПР19, ПР20	Розвиток фізичних можливостей і виконавської амплітуди
Тема 5. Опанування основних рухів базових зразків народно-сценічного танцю	СК04, СК07, СК15	ПР09, ПР10, ПР19	Засвоєння стильових особливостей народних танців
Тема 6. Вивчення стрибків та обертань на середині залу та по діагоналі	СК14, СК15	ПР19, ПР20	Ускладнення техніки та сценічної мобільності
Тема 7. Притупи та вистукування в народно-сценічному танці	СК04, СК14	ПР09, ПР19	Формування ритмічної точності та характерності
Тема 8. Опанування технічних елементів на основі «Тарантелли»	СК07, СК14	ПР10, ПР19	Інтеграція національної та світової танцювальної лексики
Тема 9. Вправи та комбінації на основі молдавського та циганського танцю	СК07, СК13, СК14	ПР12, ПР18, ПР19	Розвиток стилістичної гнучкості та творчої індивідуальності
Тема 10. Вивчення лексики іспанських танців	СК04, СК07, СК14, СК15	ПР09, ПР10, ПР19, ПР20	Поглиблення виконавської виразності та сценічної культури
Тема 11. Етюдна форма на основі лексики народних танців	СК07, СК14, СК15	ПР18, ПР19, ПР20	Формування сценічного мислення та творчої самореалізації
Тема 12. Робота над чіткістю та академізмом виконання	СК14, СК15	ПР19, ПР20	Узагальнення та професійне вдосконалення виконавської майстерності

Зміст освітнього компонента забезпечує послідовне формування виконавської майстерності здобувачів у сфері народно-сценічного танцю — від опанування екзерсису та базової лексики до створення етюдних форм і досягнення сценічної виразності.

Опрацювання тем спрямоване на розвиток спеціальних компетентностей **СК04, СК07, СК13, СК14, СК15**, що охоплюють професійну термінологічну грамотність, технічну досконалість, творче мислення, використання методик розвитку рухових здібностей і готовність до сценічної діяльності.

Досягнення програмних результатів **ПР09, ПР10, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20** забезпечується через системну роботу над технікою, стилістикою та образністю народно-сценічного танцю, що сприяє формуванню національно свідомого, технічно підготовленого та художньо виразного виконавця.

Види занять: практичні, індивідуальні, самостійна робота.

Методи навчання: Словесні (пояснення, розповідь), методи демонстрації та показу, метод повторення.

Пререквізити	Форми навчання: очна.
	Для вивчення даного освітнього компонента здобувачі ВО мають володіти базовою підготовкою в народно-сценічному танці (мистецькі школи, центри дитячої та юнацької творчості, хореографічні колективи) та основними практичними навичками тренажу народного танцю.
Пореквізити	Техніка виконання та методика викладання танцю (класичного та народно-сценічного). Сценічна навчальна практика.
Інформаційне забезпечення	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю : навчально-методичний посібник / Ванда Федорівна Володько. – К. : ДАКККіМ, 2002. – Ч. 1. – 80 с., нот. 2. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю : навч. посіб. для вищих навч.закладів культури і мистецтв / Є. В. Зайцев, Ю. В. Колесниченко / 2-е вид., доопрацьоване, доповнене. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. – 416 с. : іл. 3. Камін В. О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка : навч. посіб. / Володимир Олексійович Камін. – К. : ДАКККіМ, 2008. – 151 с., нот. 4. Кривохижа А.М. Гармонія танцю: навчально-методичний посібник. Кіровоград 2013. 130 с. 5. Марценюк В. П. Викладання українського народно-сценічного танцю в мистецьких школах : навч. видання / Віктор Петрович Марценюк; пер. Скорнякова Д. О. — Вінниця : Нова Книга, 2017. — 96 с.: нот. 6. Теорія і практика викладання фахових дисциплін: Зб. Наук.-метод. праць кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : Видавничий будинок «Аванпост-Прим». 2014. 216 с. <p>Додаткові джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бухер А. Врахування педагогіко-психологічних методів навчання та фізіологічних особливостей розвитку в народному танці. Хореографічна культура – мистецькі виміри : збірник статей / упоряд. О. А. Плахотнюк. – Львів : Кафедра режисури та хореографії, Факультет культури і мистецтв, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – Вип. 9. С. 191–198. 2. Голдрич О. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів: Край, 2003. 160 с. 3. Літовченко О. Вагомість правильної постави у професійній діяльності танцівника. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту. II частина : навч.-методич. посібник / упоряд. О. А. Плахотнюк. – Львів : СПОЛОМ, 2018. С. 92–99. 4. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 90–109.
Локація та матеріально-технічне забезпечення Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Вивчення курсу передбачає роботу біля станка в балетному залі та на сцені навчального закладу.
	<p style="text-align: center;">Методи оцінювання та контролю</p> <p>Контроль успішності та визначення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти проводиться відповідно до навчально-методичної карти освітнього компонента.</p> <p>Підсумковий контроль - практичний залік у 6 семестрі. Демонстрація та виконання здобувачами ВО набутих вмінь та навичок в даному освітньому компоненті.</p> <p style="text-align: center;">Оцінювання результатів навчання</p> <p><i>Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.</i></p>

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компонента є перевірка та аналіз практичних занять, самостійної роботи, підсумок – практичний залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання.

Форми поточного контролю: робота на практичних заняттях, виконання самостійних робіт.

Форма контролю за освітніми блоками: у формі підсумкового оцінювання показу практичних навичок.

Форма підсумкового семестрового контролю: у формі практичного заліку в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою освітнього компонента.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Освітній блок 1	Освітній блок 2	Освітній блок 3	Освітній блок 4	Самостійна робота	Залік	Всього
T1-T4	T5-T7	T8-T10	T11-T12	20	40	100
10	10	10	10			

Навчально-методична карта освітнього компонента

Всього: 54 год. Практичні – 50 год., індивідуальні – 4 год., самостійна робота – 36 год., форма контролю – залік.

Освітні блоки	Освітній блок 1.	Освітній блок 2.	Освітній блок 3.	Освітній блок 4.
Теми практичних та індивідуальних занять	T1, T2, T3, T4 – 10 балів	T5, T6, T7 – 10 балів	T8, 9, T10 – 10 балів	T11, T12 – 10 балів
Самостійна робота	Опрацювання літературних джерел, підсумкове оцінювання демонстрації практичних навичок – 20 балів			
Форма контролю	Залік – 40 балів			
Всього	100 балів			

Для отримання заліку з ОК «Виконавська майстерність народно-сценічного танцю» здобувач ВО має представити ряд практичних вмінь та навичок. Вимоги включають в себе знання екзерсису народно-сценічного танцю, виконання танцювальних комбінацій, володіння технічними елементами.

Основні вимоги до складання заліку:

Техніка виконання: чітке, легке та точне виконання танцювальних елементів, координація рухів тіла, правильне дихання, витривалість.

Артистизм: вміння передати емоції, настрої та характер народного танцю, створення художнього образу, взаємодія з глядачем.

Стиль та манера: розуміння та відтворення характерних особливостей танцю певної народності, регіону.

Музикальність: вміння відчувати музику, відтворювати ритм та темп танцю, використовувати музику як засіб виразності.

Розуміння історичного контексту: знання про походження танцю, його роль у культурі та традиціях.

Практичний залік дає змогу виявити, як здобувачі освіти вміють застосовувати отримані знання на практиці, наскільки вони оволоділи необхідними вміннями та головними компонентами діяльності.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для заліку
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання:

90-100 «A» – Здобувач освіти виявляє особисті творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили.

82-89 «B» – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

74-81 «C» – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

64-73 «D» – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного та практичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

60-63 «E» – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

35-59 «FX» – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

0-34 «F» – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Кафедра	Хореографічних та мистецьких дисциплін
Викладач(і)	НЕСТЕРОВ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ Посада: доцент кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін Вчене звання: заслужений артист України Науковий ступінь: Профайл викладача: https://dance-academy.kiev.ua/akademiya/kafedra-khoreohrafiyi/nesterov-oleksandr-mykolayovych-naukovo-pedahohichnyy-pratsivnyk/ Тел.: +380996056573 E-mail: 777nestor777@gmail.com Робоче місце: кафедра хореографічних та мистецьких дисциплін, каб.118
Оригінальність ОК	Авторський курс
Дата затвердження Вченою радою	Протокол № 4 від 14.04.2025 р.